

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIX. - Štev. 48 (1481)

Gorica - četrtek, 8. decembra 1977 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Novi tržaški škof Dve univerzi v isti deželi

Ko bodo naši bralci prejeli to številko Katoliškega glasa, bo tržaška škofija že imela svojega novega škofa v osebi msgr. Lorenza Bellomi, ki je prejel škofovsko posvečenje v Veroni v nedeljo 27. nov.

SKOFOVO POSLANSTVO

Kdo je ta škof in kaj naj bi v svoji škofiji sploh delal?

Kakor je bil Jezus Kristus, ki je Cerkev ustanovil, med svojimi apostoli »tisti, ki služi« in vendar hkrati odločajoči sredi te male črede, tako je tudi naročil svojim apostolom, naj bodo njegovi pooblaščeniki kot služabniki božjega ljudstva.

Pri zadnji večerji je Jezus svojim apostolom pri postavitvi svetega Rešnjega Telesa naročil: »To delajte v maj spomin.« In ko se je apostolom prikazal po veliki noči, je dihljal vanje in dejal: »Katerim grehe odpustite, so jim odpušteni.«

Voditi, učiti, deliti znamenja Gospodova — v tem je torej bilo pooblastilo, ki ga je Jezus dal svojim apostolom. In to pooblastilo je bilo dano po apostoli tudi škofom, njihovim naslednikom. Škofje so torej pastirji, ki so poklicani, da bi nadaljevali Jezusovo mesijansko poslanstvo: oznanjati ubogim blagovest.

Škofje so s posvečenjem sprejeli pooblastilo v tem, da vodijo škofijo, ji oznanjajo božjo besedo in delijo zakramente. Škofom je dana v vsem obsegu pastirska ali vodstvena oblast. Ker je pa to vodstvo v služnosti, mora biti škof ne le pripravljen vsepovsod pomagati, temveč mora biti tudi pripravljen poslušati tiste, ki jih vodi.

Škof opravlja učeniško službo s tem, da ohranja Kristusov nauk in nauk Cerkve in je odgovoren tudi za to, kar oznanjajo duhovniki vernikom kot katoliški nauk.

Škof nadalje kot dober hišni oče jemlje iz svojega zaklada ne le staro, temveč tudi novo. Saj vendar vsak čas zastavlja evangeliju nova vprašanja in evangelij meče novo luč na vsak čas.

Kot dajalec in delavec zakramentov izpolnjuje škof svojo službo z evharistično daritvijo in s tem, da posvečuje nove duhovnike, ki bodo podeljevali zakramente, in birmuje krščene, da dopolni njihov krst. To je v kratkem nakazana škofova služba. Dvatisočetna zgodovina Cerkve nam to potrjuje.

V Holandskem katekizmu sem našel nekaj vrstic, ki nam bodo ob tem premišljevanju ali ob premišljevanju tega, kar so škofje dosegli ali naredili, prav prišle. Katekizem takole pravi: Tu ni primerno mesto za premišljevanje o tem, koliko se je škofom vse to v teku stoletij posrečilo. Pogostoma se upravičeno govori o njihovih napakah. Toda iz takih besed razočaranja vselej govori tudi veliko pričakovanje in ni mogoče trditi, da od tega pričakovanja ni bilo nič uresničeno. Ni brez razloga, da je bilo toliko škofov razglašanih za svetnike. Morda ni kar brez vsega dejstvo, da marsikje, ko prihaja zima, slavijo ravno kakega svetega škofa — sv. Martina ali sv. Miklavža — kot prispevke človeške dobrote. Nehvaležni bi bili Bogu, če ne bi hoteli videti dobrote, ki je prišla na svet po naslednjih apostolov, to je po škofih, tudi po naših škofih.

NAŠA PRICAKOVANJA IN NAŠE DOLŽNOSTI

Kakšno naj bo naše pričakovanje? veliko? polno zaupanja? ali ne bomo doživeli razočaranja? Kdo more na ta upravičena vprašanja odgovoriti?

Naša dolžnost je, da našega novega škofa sprejmemo res kot pastirja, ki hoče biti vsem vse, kakor je sam izjavil pri svojem posvečenju. Slovesno je obljubil, da bo dober do ubogih in do vseh, ki potrebujejo pomoči; da bo kot vseh pastir iskal izgubljene ovce in jih skušal pripeljati spet v Kristusovo čredo; da bo stanovalno molil in daroval za svojo čredo in da bo zvesto vršil duhovniško službo in tako nadaljeval službo, ki je bila izročena apostolom; varoval pravi nauk; gradil božje kraljestvo; skupaj s svojimi sodelavci duhovniki bodril bože ljudstvo in ga vodil na poti do zveličanja.

Msgr. Lorenzo Bellomi takoj po škofovskem posvečenju v veronski stolnici dne 27. novembra letos

Težka služba čaka novega škofa. Sam se tega dobro zaveda, trdna vera, iskrena ponižnost, odprtost in zaupanje v pomoč nebeskega Pastirja mu dajejo poguma in moči za to službo. Naša dolžnost je, da ga podpremo. Za to pomoč in oporo sam prisi in nanjo se zanaša. Zahtevali in pričakovali bomo od njega marsikaj.

Pomagajmo mu, da bo našel pravo pot in pravo rešitev. Kar moramo mi narediti, ne bo on naredil. Nadškof Santin mi je ob neki priložnosti dejal: Jaz vam lahko pomagam ali vas podpiram. Toda k slovenski maši morate vi hoditi, v slovensko šolo morate vi pošiljati svoje otroke, jaz tega ne morem.

Mislím, da velja to tudi za novega škofa. Ne zapirajmo svojega srca pred njim in ne stavimo mu ovir na njegovo pot. Ne skrivajmo se! Pokažimo, koliko nas je in kaj veljamo. In potem pogumno na delo. V skupnem sodelovanju!

Marsikdo se vprašuje: ali ne bi lahko imeli svojega skupnega škofa vsi Slovenci, ki smo v Italiji? In če to ni mogoče, ali ne bi lahko imeli vsaj Slovenci v Trstu slovenskega pomožnega škofa, ki bi bil obenem tudi škofov vikar? Vse to se lepo sliši.

Misel na vse to nas vzpodbuja k veselju in pogumu. A žal nam za tako rešitev tega vprašanja niso dani mogoči in potrebni pogoji. V prvem primeru (o njem sem že pred nekaj leti pisal v Mladiki) bi potrebovali moza izrednih sposobnosti, ki ga pa nimamo. V drugem primeru bi moral pa sam novi škof zaposliti za tako pomoč, ker Apostolski sedež pomožnih škofov ne vsiljuje. A kako bi si ta pomožni škof v Trstu preskrbel vsakdanji kruh? Kaj bi sploh delal, ko pa nas je tako malo in smo le prevečkrat tako malo zavedni katolici? Tako malo pripravljeni za delo v božjem kraljestvu in za sodelovanje s Cerkvijo in njenimi organi?

Ohranimo medsebojno edinstvo in ljubezen v ponižnosti. In nebeski Pastir naj vodi našega novega škofa po poti ljubezni, pravice in resnice. Njegovo delo podpirajmo z vztrajno molitvijo, vdanimi žrtvami in iskrenim sodelovanjem.

DR. LOJZE ŠKERL

Pred kratkim se je začelo novo akademsko leto in z njim so se razvnela vsakoletna nasprotja in krize, ki spremljajo univerze. Kritike se tičejo predvsem odlašanja pri uvedbi univerzitetne reforme, ki bi italijansko univerzo dvignila zopet na upoštevano mednarodno raven. Nasprotja nastajajo tudi zaradi prevelikega števila študentov: poleg tistih, ki resno študirajo, je univerza tudi zavetišče lenuhov, ki se včasih z veliko vztrajnostjo dokopljejo do lovorike, nekaterim pa je univerza tudi začasno pribežališče v mladostni negotovosti.

Templji učenosti so zato natrpani in vedno bolj postajajo »tovarne brezposelnih«. Pri tem seveda ne najdeš mladega človeka, ki bi bil pripravljen tudi za visoko plačo upravljati živino in štali ali biti za pastirja na planini. Če nadaljujemo po tej poti, se bodo bodoči rodovi hranili z bistrimi glavami namesto z mlekom in sirom. Problem, ki se tiče prejšnjih, je tudi ustanovitev novih vseučilišč. Med novimi univerzami je predvidena tudi furlanska v Vidmu, ki naj bi »olajšala« tržaško, dala končno Furlanom v roke pomembno ustanovo in zadoščenje po preživetem potresu.

TEŽKO PORAJANJE VIDEMSKE UNIVERZE

Že julija 1974 je deželni svet z večino glasov odobril zahtevo po večjem razvoju tržaške univerze, po ustanovitvi znanstvenih centrov v območju med Miramarom in Sesslanom ter po zgraditvi neodvisnega vseučilišča v Vidmu, ki pa bi ne smelo v ničemer izpodrivati tržaško.

Od takrat je čas potekal, zgodilo pa se ni nič. Odbor za furlansko univerzo se je zato odločil predložiti ljudsko zahtevo, za katero je bilo potrebnih 50.000 podpisov. V kratkem času je bilo zbranih čez 125.000 podpisov, čeprav so velike stranke kot KD in KPI spodbudile nasprotovanje. Ljudstvo se je torej izreklo za univerzo v brk svojim velikim političnim voditeljem. Vendar se le-tom posreči, da v praksi ljudsko zahtevo oslabijo.

Proti koncu 1976 pa pride do novega prijema: Furlansko gibanje, Odbor za univerzo in Koordinacijski odbor na potresnem področju vključijo zahtevo po univerzi v načrt za obnovo Furlanije po po-

tresu. Tej zahtevi se kmalu pridružijo tudi nekatere druge stranke. Podpreta jo tudi dve veliki ljudski manifestaciji 15. januarja v Vidmu in Cervignanu. KD in KPI se še enkrat ne strinjata. Z njima nasprotujeta zahtevi kolikor moreta tudi rektor tržaške univerze De Ferra in tržaški »Il Piccolo«. Mar naj Trst ostane še samo shajališče za sumljive kupčije in bazar za balkansko nečimrnost?

Od svoje strani Furlani zahtevo po univerzi okrepijo s pojasnili: vseučilišče mora odgovarjati potrebam furlanskega ljudstva in današnje stvarnosti; v njem mora odsevati furlanska kultura in zgodovina, ki je danes nikjer ne uče in furlanski jezik, ki se danes nikjer uradno ne govori.

Spomladi je vlada odobrila zakon za obnovo potresnega področja. Člen 18 govori o ustanovitvi videmske univerze in njenih fakultet, ki bodo tri: tuji jeziki in literatura s posebno vejo za jezike in literaturo vzhodne Evrope; fakulteta za civilne inženirje, specializirane v varstvu okolja, industrijskem načrtovanju in vodstvu; agronomija s tečajem za kmetijske vede in tečajem za izdelavo živil. Fakulteta za tuje jezike in literaturo, ki spada k tržaški univerzi in ima sedež v Vidmu, bo prešla k videmski univerzi.

V furlanskih krogih je odločitev vlade naletela na odobravanje in na kritike. Zmernejši duhovi so zadovoljni z rešitvijo, ker bo Videm vendar dobil samostojno univerzo, čeprav zaenkrat samo s tremi fakultetami. Za začetek je dovolj, v bodoče se bo videlo. Skrajne sile, ki se sučejo okrog furlanskega gibanja, govorijo o izdajstvu. Ta univerza ni taka, kakor so jo Furlani želeli in zahtevali: okrnjena je, ne odgovarja zadosti furlanski stvarnosti in obenem dopušča tržaški univerzi ves vpliv, ki ga danes ima. S tem, da bodo pravno priznani tečaji za prevajalce na tržaški univerzi, ki bodo odslej štiriletni, se Trstu takoj nudi v zamenjavo za škodo ustanova, ki bo tekmovala z videmsko fakulteto za tuje jezike. V Trstu se lahko ustvarja dvojnik, v Vidmu ne. Vidmu je namreč vlada odredila fakulteto za zdravstvene vede, čeprav bi se lahko naslanjala na izvrstno moderno bolnišnico in bi predstavljala novo možnost za študente, ki polnijo medicinsko fakulteto v Trstu. Furlani zahtevajo popolno univerzo z vse-

mi važnimi fakultetami, tako torej kakor v Trstu.

TRST NASPROTUJE

Tržačani so ostro obsodili ustanovitev samostojne univerze v Vidmu. Rektor tržaškega vseučilišča je izjavil, da predstavlja furlanska univerza silo, ki bo še bolj razjedala deželno enotnost in da je njena ustanovitev norost. Po njegovem bi morala postati tržaška univerza deželna in imeti nekatere fakultete razporejene tudi v drugih mestih. Svojo zaskrbljenost so izjavili tudi župan Spaccini, podžupan Cesari in nekatere stranke. Boje se predvsem, da bo izgubila tržaška univerza veliko študentov in s tem tudi važnost. Danes je na desetih fakultetah in posebnih tečajih v Trstu skoraj 13.000 študentov. Od teh jih je polovica iz Vidma, Pordenona in Gorice.

POTREBEN JE ČUT ZA STVARNOST

Ustanovitev furlanske univerze je še zaostrela odnose med Trstom in Vidmom, ki so bili že tako vedno žolčni. Pri tem seveda mnogi pozabljajo na zdravo presojo stvarnosti in na pozitivno vlogo, ki bi jo lahko vsekakor imela univerza v Vidmu. Tudi ne razumem dobro furlanske zagrenjenosti, ker jim priznana univerza ni takoj velika, popolna in slavna. Važno je vendar, da so jo dobili in da je neodvisna, v bodoče pa se bo lahko razvijala in si pridobila nove fakultete, važnost in sloves. Zaenkrat je celo zelo pametno, da ne predstavlja zvest posnetek tržaške univerze, saj ni posebno logično, furlanski ihti navkljub, da sta si 70 km narazen dve čisto enaki univerzi.

Kot pripadnik slovenske manjšine s simpatijo gledam na univerzo v Vidmu, čeprav se bojim, da bo po začetnem navdušenju stvarnost pokazala tudi bridke strani. Težko si je misliti, da bo na univerzi prišla do velike veljave furlanska kultura in da bo vodilni sloj, ki bo iz nje izšel, avtentično furlanski in ne italijanski. Furlani so na žalost večinoma brez prave narodne zavesti, o tem se lahko vsak dan prepričam, tega pa jim ne bo pričarala univerza čez noč. Zavest bi morali dobiti najprej v svoji družini, potem v vrtcih in po vrsti v vseh šolah, v vsakem društvu in organizaciji. Kakor se dogaja v drugih furlanskih ustanovah, je zelo verjetno, da bodo na novi univerzi zasedli ključne položaje ljudje, ki se ne bodo prav nič borili ne za svobodno Furlanijo, ne za triumf furlanske kulture in jezika.

ZAPRTOST TRŽASKE UNIVERZE

Tržaška univerza seveda ni vredna pomilovanja. Če bo kaj izgubila, si je to zaslužila. Mnogi tržaški prvaki zadnje čase izjavljajo, da ima njihovo vseučilišče, ki stoji na državni meji, veliko mednarodno poslanstvo. Tu da študirajo mnogi Grki, Jugoslavlani, Tunizijci, Egipčani in drugi. Furlani da so omejeni in vidijo samo svojo zemljo, Trst pa je mednarodno mesto. Ogromna zgradba v fašističnem slogu s kraških obronkov odpira dve veliki krili proti morju, kakor bi hotela vabiti k sebi. Za univerzo se univerzalnost spodobi.

Koliko pa je v tem resnice? Tržaška univerza bi lahko našla mednarodnost že na sami zemlji, kjer stoji in potem še naprej tik za Peskom in Škofijami. Koliko pa je bilo do zdaj zanimanja na tržaških fakultetah za slovensko umetnost in zgodovino, za katerokoli jugoslovansko ali slovensko kulturo? Ali ni sramota za univerzo, ki stoji na meji med vzhodom in zahodom? Še edino fakulteto, kjer se poučuje slovenski jezik in literaturo, je Trst velikodušno daroval Vidmu in bo tudi tam ostala. Dejstva zaenkrat ne kažejo, da bi bili Furlani tako zelo ozki in omejeni, Tržačani pa mednarodni, ko hočejo pred vsem svetom prikrižati mednarodnost, ki jo imajo doma. Zato voščim vsega razcveta furlanski univerzi, tržaški pa, da bi se zbistrila in malce pogledala na levo in desno.

D. Cotar

Oživljeni Hitler

Publicist in zgodovinar Fest se je leta 1973 posvetil s tem, da je izdal zajetno knjigo o Hitlerju. Diktatorja prikaže kot človeka, ki so ga množice ljubile, ki je gradil avtoceste in zaposlil vse Nemce. »Adolf ni samo čevkal, je tudi zares nekaj naredil.« In mnogi mladostniki temu pričujejo. Isti Fest je po svoji knjigi in raznih dokumentih pripravil tudi film o Hitlerju. Kako taki filmi vplivajo na mladega človeka, priča primer nekega učitelja, ki je napravil veliko anketo o Hitlerju med zahodnonemškimi šolarji. Zastrmel je, ko je bral:

»Hitler je bil močan... Pil je dosti viskija in pel mnoge pesmi... Po poreklu je bil iz Nizozemske... Ko je sedel v zaporu, je napisal odlično knjigo Mein Kampf... Boril se je proti Bismarcku in prišel na oblast leta 1933... Prvi je pristal na Mesecu... Nemško državo je potegnil iz blata...«

Človek bi sodil, da so s prihodom Willyja Brandta na oblast morali nastopiti bistveno drugačni časi tudi za prosvetljanje mladine in širše javnosti glede Hitlerja in nacizma. Pa stvar ni tako enostavna. Tu je še vedno generacija učiteljev, ki se dosledno izogibajo novejši zgodovini. Tu so potem politiki, ki se predvsem bojijo sovjetske nevarnosti. Zato mnogi enačijo nacifazizem s komunizmom ter tako nehoti lajšajo slabo vest tistim, ki so se pod Hitlerjem omadeževali ali ki danes menijo, da je treba Hitlerja in nacizem dokončno pozabiti.

Prav gotovo je bivši kancler Brandt za oživljanje Hitlerja bolj občutljiv kot npr.

sedanji kancler Schmidt ali predsednik Zvezne republike Scheel. Prvi se je do zadnjega upiral Hitlerju, se celo odrekal nemškemu državljanstvu in boril kot norveški gverilec zoper nacistične okupatorje, zadnja dva pa sta bila kot večina sedanjih ministrov nekdanja Hitlerjeva vojaka.

Kancler Schmidt se medtem zaveda, da je nemški človek občutljiv ne toliko za novo navduševanje za Hitlerja kot za pojave organiziranega terorizma skrajno levičarskih krogov iz študentskih vrst. Zato ga nasilje skrajne leve vznemirja. Zaveda se, da je vse to voda na mlin tistih, ki bi radi opravičili Hitlerja in utemeljili njegov prihod na oblast. Zato je danes uradno tudi socialdemokratska stranka veliko bolj alergična na vse pojave leve v nemški družbi kot na oživljanje nacistične preteklosti.

Da je tako stališče utemeljeno, pričajo rezultati zadnjih volitev: na račun gospodarske krize 1966-67, nemirnih časov terorizma, ki ga je izvajala zlasti skupina Baader-Meinhof ter strahu pred sovjetsko nevarnostjo je neonacistična stranka dobivala vse več glasov. Ponekod (Spodnja Saška, Baden Württemberg) je pri deželnih volitvah dosegla celo deset odstotkov glasov. Danes pa je njen delež le še 0,3 odstotka. Problem sedanje Zahodne Nemčije torej ni nacizem, ampak skrajna levičarstva. Seveda pa budnost nad oživljanjem neonacizma Nemčiji ne bo nikdar škodila. Vse prelahko se je v preteklosti povprečni nemški človek dal zapeljati od demagogov.

Omahnil je sredi dela

Ni retorična beseda, če rečemo, da je pok. msgr. Rudi Klinec omahnil sredi dela. Zgodilo se mu je prav kot evangelijskemu služabniku. Neapovedan ga je Gospod poklical k sebi na obračun, kako je ravnal s talenti, ki so mu bili zaupani. Ta obračun, po človeški sodbi, ni bil težak. Lahko je ponovil: »Pet talentov si mi dal, pet drugih sem pridobil.« Zaradi tega smemo upati, da je slišal še drugi del evangelijskega besedila: »Pridi, zvesti služabnik, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil.« To se je zgodilo v petek 2. decembra v zgodnjih popoldanskih urah.

ZEMSKA POT DR. KLINCA

Zemsko popotovanje pok. dr. Rudija Klinca se je začelo leta 1912 v Vipolžah, prijazni briški vasi, ki je sedaj ostala tik onstran meje v Jugoslaviji. Vipolški grad se mu je vtisnil v spomin in z njim tudi spomini na briške kolone, med katere so spadali tudi Klinčevi v Vipolžah. Kljub težkemu gospodarskemu stanju v Brdih po prvi svetovni vojni so starši poslali nadarjenega in pridnega sina Rudija v Gorico, da študira v malem semenišču. Pozneje njegovo delo v prid Cerkve in slovenskega ljudstva je pokazalo, kako pametna je bila njih odločitev.

V malem semenišču v Gorici se je od vsega začetka odlikoval po svoji nadarjenosti in resnosti. Šolski predmeti mu niso delali težav, zato se je lahko posvetil tudi izvenšolskemu delu: študiral je jezike, se zanimal za filozofijo, literaturo, zgodovino, vzhodno vprašanje. V okviru Marijine kongregacije so v tistih letih ustanovili posebne krožke. Rudi Klinec je pristopil h krožku za vzhodna vprašanja, to se pravi za vprašanja o zedinjenju vzhodnih Cerkva. To zanimanje mu je ostalo vse poznejše življenje. Sad pa je bila obnovitev Apostolstva sv. Cirila in Metoda na Goriškem in vsakoletne akademije od dnevu smrti sv. Cirila v mesecu februarju, ki se že vrsto let prirejajo v Gorici. Glavni pobudnik za to dejavnost pri nas je bil ravno dr. Rudi Klinec, ki je bil tudi stalen udeleženec ekumenskih romanj do lani, ko je zaradi zdravja ostal doma.

V zavodu je pristopil tudi k mladinske-mu gibanju, ki ga je prinesel v male semenišče tedanji vicektor dr. Ivo Juvancič. Tu se je navdušil za gore in plaine, ki jim je ostal zvest, dokler mu je delo dopuščalo. Za tedanje razmere v deželi je bilo življenje med dijaki v malem semenišču kar razgibano in polno.

Tedanji nadškof msgr. Karel Margotti je želel, naj gre po končani gimnaziji v Gorici študirat bogoslovje v Bologno, češ da je tam bogoslovni študij bolj resen. Tako je pok. Rudi Klinec odšel v Bologno, kjer je dokončal bogoslovje.

Nadškof Margotti je pa imel še druge namene z njim: hotel je, naj bi šel v Rim študirat cerkveno pravo. Zaradi tega mu je po posvečenju (18. decembra 1937) in novi maši, odkazal manjšo župnijo Velike Zablje pri Ajdovščini, da bi tako imel več časa za študij. Delaven in nadarjen kot je bil, je v nekaj letih dokončal študije na lateranski univerzi in dosegel doktorat iz cerkvenega prava. Kot doktorsko disertacijo si je izbral temo iz naše domače preteklosti: Reforme Jožefa II. v goriško-gradiščanski nadškofiji. Pozneje je tezo izdal v posebni knjigi.

NAŠ DOMAČI ZGODOVINAR

Ta študij ga je tako navdušil, da je pozneje postal naš domači zgodovinar. Začel je brskati po škofijskih in drugih arhivih, po knjigah, rokopisih, listinah. Tako je v letih po drugi svetovni vojni izdal več knjig iz naše preteklosti in polpretekle zgodovine: Zgodovina goriške nadškofije (1951), Marija v zgodovini Goriške (1955), Zgodovina Goriške Mohorjeve družbe (1967). V načrtu je imel še več novih raz-

skav, ki so pa na žalost odšle z njim v večnost. Bog ve, ali se bo našel kdo, ki bo njegovo delo nadaljeval.

V zadnjih letih se je na poseben način zavzel za delo pri Slovenskem primorskem biografskem leksikonu. Kdor je listal po zvezkih, ki so izšli do sedaj, je videl, koliko imen je obdelal ravno Rudi Klinec. V tem delu je bil natančen, strog znanstvenik, ki podatka ni objavil, če ga ni prej preveril. Pri tem delu smemo reči, da je tudi omahnil. Še pretekli ponedeljek, 28. novembra, je bil v tiskarni zaradi leksikona, čeprav ga je že mučila influenza.

ŠKOFIJSKI KANCLER

Naš domači zgodovinar je postal tudi zato, ker je bil škofijski kancler. V septembru leta 1945 se je namreč vrnil iz begunstva v Italijo in se ustavil v Gorici, kjer so na škofiji bili brez kanclerja. Tisto leto je namreč ob zavezniškem bombardiranju Gorice na belo nedeljo postal žrtev tudi škofijski kancler msgr. Setničar. Nadškof Margotti je zato njegovo mesto ponudil dr. Rudiju Klinecu. Našel je moža, ki je bil rojen za tako delo. Podkovan v cerkvenem pravu, natančen, vesten, delaven, do ljudi prijazen je polnih 32 let vodil nadškofijsko pisarno in užival zaupanje štirih škofov po vrsti: Margotti, Ambrosi, Pangrazio, Cocolin. Bil je na svojem mestu tudi zaradi tega, ker je obvladal tri jezike: slovenščino, italijanščino in nemščino. Dokumenti so zlasti tisti iz preteklosti napisani v vseh treh omenjenih jezikih. Ali mu bo nadškof Cocolin našel vrednega naslednika? Ne bo lahko.

Nadškof Ambrosi je želel na kak način dati priznanje kanclerju Klinecu za njegovo zvesto delo na škofiji, zato ga je po smrti msgr. Kjačiča leta 1960 imenoval za člana stolnega kapitlja.

NJEGOVA PRISOTNOST V NAŠEM ZAMEJSTVU

Za pok. msgr. Rudijem Klinecem žalujejo številne naše verske in kulturne ustanove. Sestre čudodelne svetinje so ga imele za svojega hišnega duhovnika, ki jim je vsak dan maševal in tudi skrbel za vernike, ki se pri njih zbirajo k nedeljski maši. Zavodu sv. Družine v Gorici je bil velik dobitnik kot član odbora in velikodušen pomočnik zlasti ob zidanju novega poslopja. Bil je predsednik odbora za Alojzije-višče. Pri Goriški Mohorjevi družbi je bil odbornik od leta 1963, leta 1969 je prevzel tudi posle tajnika. Kot tak je razvil bogato dopisovanje s številnimi sodelavci in skrbel za redno izdajanje knjig. Pomagal je voditi tudi Katoliško knjigarno, saj je tudi tam bil v ožjem odboru.

Zelo pomanjkljiv bi bil ta prikaz, če bi ne omenili njegovega sodelovanja pri »Katoliškem glasu«. Rad je sodeloval posebno s članki s področja domače zgodovine ali iz cerkvenega življenja. Naj omenimo vrsto temeljitih člankov, ki so izšli v našem li-

stu ob glasovanju o razporoki v Italiji. Celotni problem je obdelal zelo temeljito in z vseh strani. Seveda ni uspel prepričati mnogih »naprednjakov« med nami. Toda to nič ne odvzema dejstvu, da se je »Katoliški glas« tedaj jasno in radikalno postavil na stališče cerkvenega učiteljstva.

Pa še to in ono bi lahko omenili v zvezi z dejavnostjo pok. dr. Klinca. Vendar so že iz povedanega dovolj izpričane besede, ki stoje na začetku tega članka: »Pet talentov si mi dal, pet drugih sem zaslužil.« Vsled izgube takega duhovnika in delavca je bila razumljiva žalost, ki je zajela našo zamejsko skupnost, ko se je v petek popoldne razširila novica, da je dr. Klinec nenadoma umrl zaradi srčne kapi. Ta žalost je prišla do izraza tudi v nedeljo, ko so ljudje v velikem številu hodili pokojnika kropit v civilno bolnišnico, in še bolj v ponedeljek 5. decembra, ko smo ga v izredno velikem številu spremili k zadnjemu počitku.

VELIČASTEN POGREB

Goriška Cerkev je pripravila pok. msgr. Klinecu veličasten pogreb kot bi bil škof. V goriški stolnici se je ob 11.30 zbralo ljudi, da je bila cerkev polna. Posebno veliko je bilo število duhovnikov. Prispeli so iz goriške škofije in tudi iz sosednjih. Številni so bili duhovniki z onstran meje; njim na čelu škof Janez Jenko. Tudi Ljubljana je bila častno zastopana, saj so na pogreb prišli pomožni škof dr. Stanislav Lenič, msgr. Vilko Fajdiga in več duhovnikov. Iz tržaške škofije je prišel škof vikar dr. Ljode Škerl in precej sodelavcev. Iz Rima sta se pogreba udeležila msgr. Vladislav Bavdaž in msgr. M. Jezernik. Pogrebno koncelebrirano mašo je vodil nadškof Peter Cocolin, z njim sta sodelovali oba škofa iz Slovenije in kakih 50 duhovnikov, drugih 50 je pa stalo v prezbiteriju ali v cerkvi. Maša je bila v glavnem v latinščini, le berila so bila deloma v slovenščini in deloma v italijanščini. Na koru je pel slovenski zbor pod vodstvom Zdravka Klanjščka. Petje je zato bilo slovensko, prav tako pogrebne molitve, saj so bili v cerkvi verniki v ogromni večini Slovenci.

Med mašo je spregovoril msgr. Cocolin, ki je v slovenščini in italijanščini poudaril zasluge pok. Rudija Klinca za goriško Cerkev in posebej za slovensko ljudstvo.

Po končani maši se je razvil žalni sprevod na mestno pokopališče. Reden sprevod je oteževal promet, ki je ta dan bil v Gorici zelo velik zaradi sejma sv. Andreja. Na pokopališču je obredne molitve opravil sam nadškof ob asistenci obeh škofov in velikega števila duhovnikov in vernikov, ki so hoteli spremiti msgr. Klinca prav do zadnje postaje njegovega zemskega potovanja. Ob grobu se je pokojnemu najprej zahvalil dr. Fr. Močnik v imenu slovenske verske skupnosti v Gorici in tudi v imenu odbora Alojzije-višča, katerega predsednik je bil, in Mohorjeve družbe, pri kateri je bil tajnik. Za njim se je od prijatelja Rudija poslovil msgr. Andrej Simčič, bivši dekan v Solkanu. Poudaril je globoke in prirsne vezi, ki so ju družile vse življenje. Kot zadnji se je poslovil od pokojnika dr. Drago Štoka. Govoril je v imenu laikov, ki tudi mnogo dolgujejo pokojnemu kot velikemu in zavednemu Slovincu pa tudi kot strokovnjaku, ki je znal dati dragocene nasvete.

Se zadnja žalostinka moškega zbora in goriška zemlja je sprejela v svoje naročje briškega duhovnika Rudija Klinca, sprejela ga je za vedno. Mi pa smo odhajali domov s težkim vprašanjem v srcu: Kdo bo prevzel njegovo dediščino med nami? Slovensko ljudstvo, nisi brez razloga žalovalo za pokojnim dr. Klinecem, zakaj odšel je mož, ki te je ljubil in se zate ves zrtvoval.

K. Humar

Besede, besede, besede...

V nekem prizoru pride Hamlet na oder z debelo knjigo, jo prelistava in potem vzkligne: Besede, besede, besede...

To, kar je očital Hamlet starim knjigam, bi z veliko večjo upravičenostjo mogli ponoviti o sedanji italijanski družbi: Besede, besede, besede... Vseposod, na vseh ravneh doživljamo tako inflacijo besed, govorov, razmišljanj, razgovorov, izjav, da gre že za resnično poplavo. Kaj nam nudi televizija? Nič koliko debat od v javnosti nepoznanih ljudi do najbolj znanih in odgovornih. Vsi govorijo. Kaj pa povedo?

V parlamentu se razpravlja, oziroma se govori ure in ure. Kdo posluša? Pred nedavnim se je zgodilo, da je bilo pri govoru nekega poslanca navzočih enajst kolegov, sami radikalci in misini. Vsi ostali poslanci so bili odsotni zaradi »važnejših zadev«. Neustrašeni govornik je kljub vsemu nadaljeval svoj govor in ga končal. Skrbelo ga je, da pride njegov govor v uradne akte parlamenta. O »pravični najemnin« razpravljajo že eno leto, z legalizacijo splava se ukvarjajo že nekaj let.

Kaj pa sindikati, te delavske organizacije, ki bi morale biti predvsem stvarne? Tudi tu se govori in govori. Debatira se na sedežu sindikata, razpravlja se na delovnem mestu, kjer bi se sicer moralo delati, posebno veliko pa se govori na številnih javnih delavskih manifestacijah ob brezštevilih stvarkah. Tam dežijo besede kot pomladanske plohe.

Če bi pogledali v urade, v kavarne, na športna igrišča, na ulice: povsod ena sama debata.

Nekoč sem bral, kako je v ekvatorskem pragozdu. Opice kričijo na vse grlo, ptiči se oglašajo s tisočimi neprijetnih glasov, papige so med njimi najbolj glasne, tu pa tam se oglasi tiger ali kaka druga zverina. O kakem miru v džungli, trdi pisatelj, ni govora. V današnji družbi mi večkrat prihaja na misel ta opis džungle.

In kaj hočejo s tolikimi besedami? Rešiti vprašanja sedanje italijanske družbe. Predvsem gospodarsko krizo in brezposelnost. Zato k besedam dodajajo še stavke.

Odmevi z letošnjega ekumenskega potovanja

Rita D'Amore, doma iz Barija, mlada vrtnarica, komaj letos nastavljen je član našega letošnjega ekumenskega romanja po južni Italiji spremljala kot vodič po mestu Bari. Razkazala jim je normanski grad, stolnico in cerkev sv. Nikolaja. Bila je tudi pri maši na grobu sv. Nikolaja. Po njeni lastni izjavi je bilo zanjo omenjeno srečanje »prvi neposredni stik s slovenskim svetom«. Se potem, ko je opravila svojo uradno dolžnost, je ostala...

★

OD TEDNA DO TEDNA

■ Nedaleč od Verone sta se sestala italijanski ministrski predsednik Andreotti ter zahodnonemški kancler Schmidt. Pogovor med njima je trajal šest ur.

■ Spet teden letalskih nesreč. V Libiji blizu mesta Karnada je strmoglavilo bolgarsko letalo, ki je prevažalo libijske romarje, kateri so se vračali iz Meke. 56 oseb je izgubilo življenje, 46 pa jih je bilo ranjenih. Drugo letalo, ki je imelo v sebi sto oseb in je pripadalo malajzijski letalski družbi, pa je eksplodiralo v zraku blizu Singapura potem ko so ga preusmerili člani »Japonske rdeče armade«. Pri tej nesreči ni bilo preživelih.

■ V Tripolisu so se sestali predstavniki Sirije, Alžirije, Libije, Iraka, Južnega Jemena in palestinskega osvobodilnega gibanja ter razpravljali o konkretnih političnih in gospodarskih ukrepih proti Egiptu zaradi Sadatovega sporazumevanja z Izraelom. V Kairu pa se medtem z vso vnemo pripravljajo na »predzvezni sestanek«, ki se bo začel 14. decembra. Povabljeni sta tudi SZ in ZDA. Prva ta sestanek zavrača, druga pa ga odobrava.

■ Odkar so vojaki v Etiopiji zrušili cesarja Hailela Selassieja, sta bila na svetu le dva cesarja: v Perziji in na Japonskem. Pa je prišlo na misel bivšemu kapetanu francoske kolonialne vojske Jeanu Bokassa, da se pri svojih 58 letih okliče za tretjega cesarja na svetu. Tako je 4. decembra Srednjeafriška republika postala cesarstvo, Bokassa pa je svojo ženo Katarina (ena od devetih žena) okronal za cesarico. Vsa slovesnost je stala sto milijonov francoskih frankov, kar pomeni četrtino vrednosti izvoza te države v enem letu.

Besedičenje in stavke naj rešijo italijansko gospodarstvo iz recesije, odprejo naj nova delovna mesta posebno za brezposelno mladino.

Potem hočejo našo družbo obvarovati pred terorjem in nasilnimi ugrabitvami. Kar ganljivo je poslušati brezštevile govornike, ki obsojajo napade Rdečih brigad, napistov in drugih na razne osebnosti iz političnega in kulturnega življenja, ta ali oni potoči ob taki priložnosti celo solzo sočutja. Delavci se govornikom pridružijo s stavkami. Saj današnji italijanski delavec pozna le eno obliko protesta za vse, kar se zgodi, in to je stavka.

Naslednji dan po takih govorancah v parlamentu, ob pogrebihih žrtvih, ob pouličnih manifestacijah pa znova beremo in slišimo, da so obstrelili tega in onega, ugrabili to ali ono osebo. Vsi smo pri tem srečni, če istočasno poročajo, da gre žrtvam terorja na boljše, da so izpustili kako ugrabljeno osebo, potem ko so plačali milijardo ali več za odkupnino. Če se pa kdaj zgodi, da policija ali karabinjerji kakega terorista ali ugrabitelja vendarle ujamejo, potem bodimo gotovi, da bo kmalu letel v zapor kak poslanec ali senator, da se prepriča, če dobiva rdeči brigatist dovolj tečno hrano, če ima dovolj ur za sprehode, z eno besedo, če z njim »human« postopajo. Kajti z zločinci je treba »human« postopati, nad njih žrtvami pa točiti solze.

Če kak zločinec ne uteče iz zapora s pomočjo velikodušnih prijateljev, ki mu jih nikoli ne manjka, potem pride do procesa, seveda čez dve, tri leta. Takšni procesi so v Italiji znova nekaj edinstvenega. Vlečejo se mesece in mesece, advokati in priče tekmujejo med sabo, kdo bo več govoril. Znova besede in besede...

Finančni minister je v težavah, kakšne nove davke naj naloži. Praktičen nasvet: Naj za vsako odvisno besedo naloži davek ene lire. Pa bo rešen vseh skrbí, Italijanom bo pa morda tudi pomagal, da bodo manj debatirali in več delali.

(r+r)

● Konec novembra je odšlo v Moskvo na desettednevni obisk sedeža ruskega pravoslavne patriarha štirčlansko zastopstvo Apostolskega sedeža. Sestavljajo ga dominikanec škof Hamer, tajnik Kongregacije za verski nauk msgr. Uyenbroek, tajnik Sveta za laike Basil Meeking in Nikolaj Wyrwold iz Tajništva za edinstvo kristjanov. Potovanje spada v okvir občasnih stikov med ruskim patriarhatom in Vatikanom.

● Nemška katoliška tiskovna agencija KNA (Katolische Nachrichten Agentur) slavi srebrni jubilej svojega obstoja. Ustanovljena je bila 14. novembra 1952 v Münchnu. Njeno delo je v hitrem poročanju novic, ki potem bogatijo katoliške liste in revije. Zahvalno službo božjo ob 25-letnici

UTRIP CERKVE

obstoja KNA je imel münchenski kardinal Ratzinger. Sledila je slavnostna akademija, bavarska deželna vlada pa je priredila sprejem za vodilne predstavnike krščanskega tiska in za osebnosti iz cerkvenega in javnega življenja.

● Brazilske oblasti so ukazale 150 misijonarjem, ki niso brazilski državljani, a delujejo med brazilskimi Indijanci, naj nemudoma zapustijo državo. Od teh misijonarjev jih je 100 iz Sev. Amerike. Tudi ugandske oblasti so do tujih misijonarjev vedno bolj neprijazne. Pred dvema tednoma so izgnale štiri katoliške misijonarje,

od katerih eden je kanadski državljan. Slo naj bi za povračilne ukrepe, ker so neznanci ubili nekega muslimana, ki naj bi bil voditelj krajevne tajne policije.

● Češko-moravska škofija Brno praznuje 200 let obstoja. Ustanovljena je bila namreč leta 1777. Žal pa je kot mnoge druge češkoslovaške škofije že precej časa brez rednega škofa.

● Velika skrb francoske Cerkve je upadanje števila duhovnikov. V letu 1966 so jih našli še 41.000, leta 1976 pa komaj 32.000. Leta 1965 je bilo 656 novomašnikov, lani 136. Največ duhovnikov je imela Francija v času sv. Vincencija Pavelskega (1581-1660). Takrat je bilo v Franciji nič manj kot 266.000 duhovnikov ter 180.000 redovnikov in redovnic.

KRATKE NOVICE

● Malawi je država, ki meri 96.000 kv. metrov (za štiri Slovenije), je pa gosto naseljena, saj ima pet milijonov prebivalcev. Dokler je bila kolonija, najprej nemška, nato angleška, se je imenovala Tanganika, ker leži od istoimenskega jezera v osrednji črnski Afriki. Katoličanov je en milijon. Država ima le eno stranko, ki je voljno orodje diktatorja dr. Kamuzuja.

● V Afriki je zakon v krščanskem smislu za nove kristjane velik problem, kajti mnogokje velja poligamija in poizkusni zakon za nekaj normalnega. Zato so sklicali afriški škofje za leto 1978 študijski sestanek v Ghani, kjer bodo razpravljali prav o vprašanju krščanskega zakona.

● Za katoliško Cerkev se razmere v Angoli polagoma urejajo. Zadnja poročila pravijo, da so škofje mogli odpreti vsa semenišča za pripravo duhovniških kandidatov.

»KATOLIŠKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

Hotel je živeti evangelij

O bivšem firenškem županu Giorgiu La Pira smo v našem listu pretekli mesec že dvakrat pisali: najprej smo na kratko poročali o njegovi smrti, nato prinesli njegove zadnje besede, ki jih je zapisal pred smrtjo. Zdi se nam pa, da smo dolžni k njegovemu liku se še povrniti. Njegovo življenje je bilo namreč tako bogato, da ga je težko opisati. Nam pa je lahko njegovo življenje v očitek, da svoje krščanstvo preveč površno živimo, a tudi v spodbudo, da prepričan kristjan lahko odločilno vpliva na svojo okolico.

ZUNANJI OKVIR NJEGOVEGA ŽIVLJENJA

La Pira se je rodil leta 1904 na Siciliji. Po končanih pravnih študijah je še ne tridesetleten postal profesor rimskega prava na univerzi v Firencih. Dijaki so občudovali njegovo strokovno pripravljenost, znanje in srčno dobrotu. Že takrat je zablestela njegova ljubezen do ubogih. Na njegovo pobudo je prišlo do maše za uboge, pri kateri je sam stregel in razlagal. Maše so se udeleževali ubogi, zaničevani, zapostavljeni, ljudje brez strehe. Njegov zgled je privlačeval mlade ljudi, da so ga posnemali. Vsakega je vzpodbujal, naj izpoveduje evangelij v dejanju.

Kmalu je prišel v spor s fašističnimi oblastmi. Pogosto so ga klicali na odgovor, a s svojo preprostostjo in angelskim nasmehom je vse razorožil. Leta 1939 je ustanovil revijo z naslovom »Principi« (Naečela). Revijo je večinoma pisal sam. V njej je poudarjal in razlagal krščanska načela v nasprotju s tedanjim oboževanjem države. Med vojno ga je pritegnil k sodelovanju rektor katoliške univerze v Milanu p. Gemelli. Pripravljali so temelje za novo družbo po vojni.

Po vojni so ga prijatelji pregovorili, da se je vključil v politično življenje. Bil je izvoljen za poslanca in je odločilno vplival na sestavo nove italijanske ustave. Potem je bil večkrat izvoljen za župana v Firencih. Pri zadnjih volitvah je bil izvoljen za senatorja in poslanca. Odpovedal se je senatorskemu mandatu in obdržal mesto poslanca.

IZREDEN ČLOVEK

Njegovo osebno življenje je bilo neverjetno skromno, lahko ga primerjamo z življenjem redovnika najstrožjega reda. Trideset let je stanoval v celici samostana sv. Marka, to je v tistem samostanu, v katerem je svoj čas živel Savonarola. Vsak dan je posvetil z molitvijo: premišljevanjem, sveto mašo, zahvalo in tudi brevirjem.

Komunistični voditelj senator Fortunato je o La Piri svoj čas dejal: »V svoji sredi imate izrednega človeka. Oblači se kot reveži, živi kot delavci, od svoje plače ne obdrži ničesar zase in je živ apostol.«

La Pira je bil vedno zagovornik ubogih, apostol pravičnosti in neutrujen delavec za mir v svetu. Kot župan je čisto spreobrnil dotedanje poglede na delovanje občinske uprave. Zagotovil je mleko za vse otroke po šolah na račun mestne uprave, dal je zasesti prazne vile, da bi imeli stanovanja ubogi. Očitati so mu, da nima čuta za denar, a bolj prav bi bilo, če bi rekli, da je sodil, da mora denar v prvi vrsti služiti za pomoč najnujnejšim.

Znamenit je primer, kako je rešil veliko podjetje Pignone, ki so ga lastniki hoteli zapreti in več sto delavcev bi bilo na cesti. Podjetje je dal zasesti, da je delalo naprej in potem je prišlo do ustanovitve novega podjetja. Prav delavci iz tega podjetja so nosili njegovo krsto pri pogrebu v delovnih oblekah.

BOREC ZA MIR

Najbolj pa je bil La Pira znan po svojem prizadevanju za mir. Ni poti, ki je on ne bi poskušal za utrditev miru! Pisal je vsem uglednim osebnostim po svetu. Kako je La Pira delal za mir v svetu je morda najbolje povedal predsednik senata Fanfani v pogrebnem nagovoru. Predvsem je poudaril Fanfani, da je bil La Pira edini v Italiji, ki je v svoji reviji »Principi« leta 1939 obsodil razdelitev Poljske med Nemčijo in Rusijo. 22. novembra 1964 je La Pira zapisal, po kakšnih smernicah se morajo ravnati politiki: Zaupano jim je, da vodijo ljudstva k miru, edinosti, napredku, k duhovni in kulturni rasti vsak narod posebej in vse skupaj.

»Upati proti upanju« je bilo La Pirovo geslo, ki ga je iz Firenc širil po vsem svetu. Če je bilo še tako malo upanja za mir, je on vedno upal. Pošiljal je poslanice vsem velikim osebnostim svojega časa, tako papežem Piju XII., Janezu XXIII., Pavlu VI., potem velikim državnikom Kennedyju, Nixonu, Hruščovu, Brežnjevju, De Gaulleu, Čuenlaju, Hočiminhju, kraljici Elizabeti, tajniku OZN U Thantu. Leta 1951 je organiziral svetovno molitev, ko je združil v molitvi 500 italijanskih samostanov s strogo klavzuro in drugih 2500 po svetu.

Značilno je, kako je potoval v Moskvo, kamor ga je povabil Hruščov. Bilo je leta 1959, ravno na praznik Marijinega vnebovzetja. V Moskvi je šel najprej k praznični maši v katoliško cerkev sv. Ludvika. Popoldne je poromal v Zagorsk, rusko duhovno središče, kjer počiva največji ruski svetnik sv. Sergij. Sam je zapisal, da je bil njegov glavni namen na tem potovanju, da ustvari most molitve med Vzhodom in Zahodom.

Kako se je predstavil, je sam zapisal: »Gospodje, jaz sem veren človek in sem v posesti tiste sile, ki se znanstveno imenuje delovna hipoteza. Verujem v prisotnost Boga v zgodovini in v zgodovinsko moč molitve. Nekateri imajo atomske bombe. Pisal sem torej vsem ženskim samostanom po svetu, ki se prvenstveno posvečajo molitvi, naj redovnice molijo, da se ustvari neporušljiv most miru med Vzhodom in Zahodom. Zato, gospodje, nisem sam pred vami. Kaj je treba storiti, da bo most miru trden? Narodom je treba dati mir, graditi hiše, zboljševati polja, odpirati tovarne, šole, bolnišnice; pospeševati je treba umetnost; povsod je treba obnoviti in odpreti cerkve in katedrale, kajti mir je treba utrjevati v vseh plaseh človeške realnosti.

Potem je goreče pozival, da je treba odstraniti mrtvo brezboštvo, ki je izraz najslabšega prosvetljenstva. Spoštovati je treba zadnji vzrok zgodovine, človeške osebe in narave. Na vero je treba gledati kot na pospeševalca bratstva in miru ter kot na neobhodno potreben dejavnik za napredek človeštva.

V času dolgotrajne vojne v Vietnamu, ki ji ni bilo videti izhoda, je potoval La Pira v Hanoj, da bi se srečal s Hočiminhom. Bilo je leta 1964. Prav to potovanje je ustvarilo prve stike med sprtnimi strankama. Po rahlem tipanju je prišlo do pogajanj, ki so bila dolgotrajna, a so končno le privedla do prekinitve sovražnosti. La Pirovo potovanje v Hanoj so takrat mnogi kritizirali in celo podtikali, da se je La Pira za potovanje poslužil javnega denarja. Resnica pa je bila čisto druga. Sam si je kupil vozni listek do prestolnice neke azijske prestolnice. Tam si je izprosil pomoč, da je lahko potoval dalje v Hanoj. Ostati bi moral v Hanoju, da mu ni Hočiminh dal brezplačne listka za povratek.

V poznem popoldnevu 12. julija sem sedel na kolo in se zapeljal v Novo Gorico, naslednji dan pa sva začela svojo utrudljivo vožnjo. Pet dni sva potrebovala do Francije. Po Italiji sva imela ves čas lepo vreme. V Padski nižini sva videla obširne nasade koruze, krompirja, čebule, paradižnikov, pa tudi vrtnic in nageljnov. Občudovala sva moderni sistem namakanja, ki je v tem, da visoka škroplilnica prši vodo do 80 m naokrog. Pri Piacenzi sva se srečala z veliko čredo ovac — bilo jih je nad 800 —, ki so se mirno pasle ob cesti.

Velikih mest sva se izogibala, le Genovi se nisva mogla izogniti. To mesto nama je bilo zaradi velikega prometa in številnih tovarn najmanj všeč. Tudi Sanremo naju je razočaral, kajti pričakovala sva mnogo več. Pač pa je naredilo francosko obmorsko letoviško mesto Cannes na naju najlepši vtis. Polno je cvetja in krasijo ga palme, ki sestavljajo cele drevorede. Nič ne zaostaja za njim Nica.

Če bi naštel glavna mesta, ki sva jih na

OB ODHODU V VEČNOST

Ze bolan je meseca avgusta letos pisal sv. očetu in mu opisal svoje zdravstveno stanje. Sv. oče mu je takoj odgovoril: »Prejel sem tvoje pismo z dne 22. avgusta. V pismu sem bral o tvojem neveselem zdravstvenem stanju in trpim s teboj in z vsemi, ki te imajo radi. Berem tudi tvojo željo, da bi v vsem sprejel božjo voljo. To je boleča in čudovita drama križa, kdor pomisli na lepe Pavlove besede: Na tvojem telesu dopolnjujem, kar še manjka Kristusovemu skrivnostnemu telesu, ki je Cerkev. Gospod naj ti pomaga v tvoji boleznini in ti daje milost in modrost, da bi razmišljal o prenovitveni moči te bolezni za tisoče mladih. Gospod naj te tolaži in ti da zasluženje in moč potrpljenja. V njegovem imenu te pozdravljam in blagoslavljam.«

Podobnega pogreba, kot je bil La Pirov, Firence že dolgo niso videle in ga verjetno spet dolgo ne bodo. Od La Pira so se poslovnili predsednik vlade Andreotti, predsednik senata in osebni prijatelj Fanfani, predsednik poslanske zbornice komunist Ingrao, mnogi ministri, kardinali, škofje in brez števila ljudstva.

Naj zaključimo z besedami, ki jih je pri pogrebu izrekel firenški nadškof, kardinal Benelli: »Ali je bil La Pira izreden človek? Bil je kristjan, ki je znal preživeti vsak svoj dan v popolnem soglasju z vero svojega krsta. To vero je stalno izpovedoval, tako v privatnem življenju kot v javnosti. Ostajal je zvest molitvi, notranjemu življenju, pa tudi vidni Cerkvi, celo takrat, ko ga je to stalo veliko žrtve.«

STANKO ZORKO

■ Tito se je v Bukarešti že dvanaajstič sestal z Nikolajem Ceausescujem, odkar je slednji na čelu romunske komunistične partije. Odkrila sta ploščo, ki govori o sklepu, da se na Donavi zgradi še ena električna centrala »Djerdap II.«. Komunistična državnik sta se pogovarjala tudi o »žgočih mednarodnih problemih« kot pravi skupno poročilo. Tak »žgoč« problem je Sadatova pobuda za mir z Izraelom. Ceausescu jo močno podpira, saj je bil eden posrednikov med Kairom in Jeruzalemom, medtem ko je Tito do Sadatove pobude zadržan. Seveda, ko pa je bila narejena brez njega.

Pisec teh vrstic Zdravko Skupek na (levi) z bratrancem Jožkom Bezeljakom na kolesih pred vhom v lursko svetišče

Deželni svet Slovenske skupnosti

Poosimska problematika, slaba gospodarska konjunktura in kriza zaposlovanja ter stiki in sodelovanje z drugimi manjšinami v Italiji in Evropi — to so bili glavni predmeti zasedanja deželnega sveta Slovenske skupnosti dne 29. novembra. Razpravo je vodil predsednik Bratuž, daljša poročila pa je imel deželni tajnik Štoka, ki je govoril o političnem položaju ter o delu strankinih organov.

Začel je pri pobudah in intervencijah za uresničitev globalnega zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji. Poudaril je aktualnost in popolnost besedila, ki ga je SSK pripravila v obliki zakonskega predloga in ga predložila v rimski parlament. »To bo trdna juridična podlaga za delo komisije, ki bi jo moral v kratkem imenovati ministrski predsednik Andreotti,« je dejal Štoka in dodal, da je SSK že imenovala svojega zastopnika v to komisijo v osebi prof. Albina Sirka.

Med razpravo, v katero so posegli številni prisotni, je bilo poudarjeno, da bi moral v omenjeni komisiji biti zastopan tudi Svet slovenskih organizacij, ki je iz nerazumljivih vzrokov izpadel. Imenovanje zastopnika SSO bi nekoliko ublažilo že tako vidno nesorazmerje sil v komisiji: med dvajsetimi člani, kolikor naj bi jih štela, bodo namreč v najboljšem primeru trije ali štirje Slovenci.

V zvezi s poosimsko problematiko na splošno je med razpravo prišla na dan ugotovitev, da so Slovenci zelo slabo, oziroma sploh niso zastopani v raznih komisijah, ki so predvidene v smislu uresničevanja Osimskega sporazuma, kar predstavlja neopravičljivo izigravanje SSK in manjšine na splošno.

Potrjeno je bilo načelno stališče SSK, ki nasprotuje razlaščenju slovenske zemlje z izgovorom industrializacije ter množičnemu priseljevanju tujcev na slovensko etnično ozemlje. V razpravi deželnega sveta SSK so odjeknili tudi nedavni sklepi mešane komisije za prosto cono, ki je prejšnji teden zasedala v Benetkah in ki je z varianto Opčine-Sežana že skrbila obseg cone. To potrjuje, da je bilo nasprotovanje SSK lokaciji industrijske cone utemeljeno iz raznih vidikov.

Glede bližnjih volitev za obnovev šolskih organov v smislu pooblaščenih odlokov je deželni svet SSK potrdil že izraženo stališče, ki se zavzema za bojkot volitev v šolske okraje in pokrajinski svet, kar bo

gotovo učinkovit protest proti kršenju pravic in teženj Slovencev za avtonomijo slovenske šole. Ta bojkot pa bo moral biti zares popoln in plebiscitaren, da ne bo prišlo do izigravanja po volitvah.

Med razpravo je bil govor o volivnih obveznostih, ki bodo kmalu v ospredju naše politične dejavnosti: izrečena je bila nujnost, da SSK nastopi na prihodnjih deželnih volitvah tudi v videmski pokrajini, tako da bo s svojo prisotnostjo dejansko krila vse Slovence v Furlaniji-Juljski Benetiji. V ta namen je bila izražena želja, da pride do morebitne koordinacije delovanja tudi z drugimi političnimi formacijami, vedno v duhu sklepov II. deželnega kongresa stranke, da ima narodna manjšina pravico do svojega političnega zastopstva v izvoljenih organih.

Glede vprašanja stikov in sodelovanja z drugimi manjšinami je bilo ugotovljeno, da je povezovanje z drugimi manjšinami v Italiji in Evropi za slovensko narodnostno skupnost v Italiji življenjskega pomena, da bi tako lahko valorizirala samo sebe v evropskem merilu, kar bi moralo priti na dan že na prvih volitvah za evropski parlament.

Deželni svet SSK je nato obravnaval povrnitev obiska delegacije SZDL SR Slovenije, ki bo 10. decembra 1977. Delegacijo bo vodil predsednik Mitja Ribičič, poleg njega pa bodo še referent za manjšinska vprašanja Hartman in predstavniki obmejnih občinskih skupščin od Kopra do Jesenice. Delegacija SZDL bo s predstavniki Slovenske skupnosti imela razgovore v Trstu, na Goriškem in v videmski pokrajini.

Med drugim je bilo sklenjeno proslaviti 30-letnico samostojnega političnega nastopanja Slovencev v Italiji. Proslava bo 18. decembra v Gorici. Spomladi je napovedan obisk delegacije Narodnega sveta koroskih Slovencev in I. deželno srečanje mladinskih organizacij SSK.

Iz Slovenije

25-letnica malega semenišča v Vipavi

V nedeljo 4. decembra popoldne je bila v Vipavi lepa slovesnost 25-letnice malega semenišča. Slovesnosti so se udeležili trije škofje: koprski škof Janez Jenko, ljubljanski nadškof Jože Pogačnik in njegov pomožni škof Stanko Lenič. V župnijski cerkvi je bila slovesna maša, ki jo je vodil nadškof Pogačnik, govoril pa škof Jenko. Semeniški profesorji, bivši dijaki in sedanji semeniščniki so se nato zbrali v semeniški dvorani, kjer je bila akademija. Glavni govornik je bil prof. France Kralj, ki je izčrpno podal pregled in vlogo malih semenišč na Primorskem ter zgodovinski potek nastanka in obstoja sedanjega semenišča v Vipavi. V teh 25 letih je v malem semenišču maturiralo 218 dijakov in 70 % teh se je odločilo za duhovniški poklic.

Semeniški zbor je pod vodstvom prof. Požarja zapel nekaj pesmi, sledile so recitacije, nato pa je spregovoril škof Lenič o krizi duhovniških poklicev in o tem, kaj je danes glavna naloga duhovnika v sedanjem svetu. Vsi navzoči so ob sklepu akademije navdušeno zapeli Vodopivčevo Pobratimijo.

Tudi pri večerji je vladalo bratsko vzdušje, ki se je prelilo v ubrano petje in prijateljske razgovore. To srečanje bivših dijakov iz treh slovenskih škofij, ki so tu preživeli svoja dijaška leta, je ponovno potrdilo zamisel pok dr. Mihaela Toroša, ki je ob ustanovitvi želel, naj postane vipavsko semenišče »slovensko malo semenišče«.

okolico. Povzpela sva se z žičnico na goro Pic du Jer. Nekaj čudovitega je večerna procesija s svečkami. Globoko pretresejo romarja bolniki, ki jih peljejo na vozičkih k votlini prikazovanj in k popoldanskim evharističnim procesijam. Njih obrazi izražajo vero in vdanost obenem. Povsod od rožnega venca ovite roke, povsod molitev, povsod tišina.

Osvojila naju je votlina in čudežni izvir poleg nje; domače sva se počutila v glavni baziliki, ki je trodelna; občudovala sva ogromno podzemsko Pijevo baziliko, v katero bi šlo veliko nogometno igrišče.

Bila sva tudi na Kalvariji. Pot je precej strma, na njej pa postaje križevega pota. Povsod sva se srečevala z vero; povsod je vladala zbranost, vse ozračje je bilo polno nečesa nadzemskega. In potem ubranost zvonov, ki pojejo lursko Ave Marijo!

Spet sva doma, a Lurd je ostal v naju. Vabi naju, da se še vrneva. In vabi nas vse. Po zemeljskem naj bi prišli do nebeškega.

S kolesom v Lurd

Premnogi ljudje si želijo videti Lurd in obiskati kraj Marijinih prikazovanj, pa jim to ni dano. Kdor pa ga je enkrat doživel, pravi: »Vrnil se bom!« Tega menja sta tudi Zdravko Skupek iz Koludrovice pri Zgoniku in njegov bratranec Jožko Bezeljak iz Nove Gorice, ki sta šla letos sredi julija s kolesom na pot, da prideta v Lurd. Prvi je star 17 let, drugi 19. Zdravko Skupek je svoje potovanje tudi opisal. Pospremimo ga na njegovi poti!

* * *

Že lani sem se z bratrancom dogovarjal, da bi šla s kolesom v Lurd. Takrat se mi je zdela ta misel še neuresničljiva. V začetku tega leta pa sem imel vedno več upanja. Ker mi je primanjkovalo časa, sem moral krepko delati, da sem se lahko pripravil. Uvod v najino pot je bil manjši trening na 400 km dolgi poti.

poti v Lurd prešla, bi bila tale: Gorica, Mestre, Mantova, Piacenza, Tortona, Genova, Nica, Aix en Provence, Arles, Bèsiers, Carcassonne, Tarbes.

Francija ima dobre ceste. Mnogo kilometrov sva prevozila po tri in štiripasovnih cestah. V gričevnatih krajih sva pogosto videla na pašnikih ob cestah, ki pa so dobro ograjeni, mnogo živine. Živali ostanejo na prostem tudi čez noč.

Vreme nama je bilo naklonjeno tudi v Franciji, le zadnja dni je nekoliko prišlo, kar pa naju na vožnji ni prav nič oviralo. Mene je prve štiri dni mučila bolečina v rami, da me je že obletavala misel, da bi se vrnil domov. Vendar je vse srečno prešlo.

Jedla sva meso, krompir, veliko sadja in zelenjave pa čokolado. Pila sva veliko mleka, čistega in čokoladnega, oranžado in mineralno vodo. Alkohola med vožnjo nisva pokušala. Spala sva po hotelih. Le enkrat v bližini Arlesa sva prebila noč pod milim nebom, ker so bila vsa prenočišča zasedena.

O svojem potovanju sem pisal vsak dan dnevnik. Tudi prevožene kilometre sem si zapisoval. Vsak dan jih je bilo 150 do 200. Ko sva na večer 21. julija prispela na cilj, je bilo za nama 1550 km. Bila sva prešrečna.

* * *

Poisкала sva si prenočišče v hotelu »Scala Santa«. Obenem sva sklenila, da se vrneva z vlakom. Primerna kolesa za dolgo vožnjo po cestah ne smejo tehtati več kot 8 kg; moje je pa tehtalo 12 kg, bratrančevo celo 14. Poleg tega sva prenašala še prtljago, jaz šest kg, bratranec pa 11. Povratek s kolesi bi bil vsekakor za oba zelo naporen. Zato sva šla takoj naslednje jutro na železniško postajo. Uslužbenec je bil z nama zelo prijazen, celo italijansko je znal. Kupila sva si vozovnici do Trsta, pri uradu za prtljago sva pa uredila še za kolesi. Vrnila naj bi se v nedeljo 24. julija ob 10.45.

Tako sva imela za Lurd na voljo dva in pol dni časa. Ogledala sva si mesto in

KOLEDAR 1978

Goriške Mohorjeve družbe

Leto za letom, že več kot petdeset let, prihaja v naše domove in med naše družine na Primorskem, v zamejstvu in daleč po svetu KOLEDAR Goriške Mohorjeve družbe. Vsako leto prinaša dokumentacijo o delovanju naših ljudi in društev ter organizacij, da bi tako potrdil doma in v svetu življenjskost primorskega človeka. Opažamo tudi, da Koledar ni več samo navadni »kalendarij«, temveč pravi zbornik, ki nam predstavlja slovenske može in žene iz sedanjosti in preteklosti, da bi nas vzpodbujali pri ohranjanju vere in narodne zavesti.

Letošnji koledar je najprej posvečen slovenski besedi in govoric. Zato prinaša že na platnicah kot v prvem delu dokumente našega pismenstva in besede naših velikih mož o slovenskem jeziku.

Nato obravnava versko problematiko na Tržaškem, posebno kočljivo vprašanje o dušnopastirskem delu med Slovenci v Trstu. Med pomembnimi obletnicami ima prvo mesto članek ob 80-letnici rojstva sedanjega papeža Pavla VI.

Pesnik Vinko Beličič je napisal obširen članek o svojem rojaku pesniku Otonu Župančiču, čigar stoletnico rojstva obha-

V nedeljo 11. decembra ob 10. uri zjutraj bo v prostorih Katoliškega doma v Gorici

SREČANJE

VSE SLOVENSKE ZAMEJSKE MLADINE

Prireja ga goriška mladinska sekcija Slovenske skupnosti. Na programu je, poleg družabnosti, razgovor in debata o vlogi mladinske sekcije v goriškem življenju in o vlogi slovenske mladine v krajevnem merilu. Vsi mladinci so vljudno vabljeni, da se tega srečanja aktivno udeležijo.

jamo prihodnje leto. Med lani preminuli pisatelji ima posebno mesto katoliški pisatelj Karel Mauser.

Velik del Kolarja je posvečen glasbeni umetnosti. Spominjamo se desetletnega delovanja naših pevskih zborov »Mirko Filej« in »Fantje izpod Grmade«, poleg tega je še govora o dejavnosti ostalih naših pevskih zborov. Nikakor ni mogel izostati pogovor s skladateljem Pavletom Merku-jem o njegovem delu »Kajči pastir«, ki so ga prvič izvajali v italijanskem tržaškem občinskem gledališču.

Znani tržaški publicist in pisatelj Franc Jeza je prispeval zanimiv članek o izvoru Slovencev in našem jeziku. Njegove morda drzne domneve nas siliijo k razmišljanju o naši narodni bitnosti in od kod prihajamo.

Za 150-letnico rojstva nekdanjega tržaškega škofa Glavine, ki je bil po rodu Slovenec iz Boršta pri Trstu, je prispeval temeljit članek dr. Angel Kosmač. Morda bi bilo res dobro pregledati in objaviti kaj več tudi o drugih slovenskih škofih, ki so vladali v Trstu in Gorici. Njihova dejavnost je del naše primorske slovenske zgodovine. V okviru te zgodovine se je isti avtor spomnil čeških duhovnikov, ki so delovali v Trstu in Istri. Škof Glavina je namreč pridobil 38 čeških bogoslovcev, ki so se po posvečenju vključili v tržaško škofijo. Njihov doprinos je bil velik v versko-cerkvenem in tudi narodno-kulturnem oziru, toda zaradi prve svetovne vojne je njihovo delo počasi zamrlo. Danes je šlo skoro v pozabo.

V nedeljo 11. decembra ob 16. uri bo v prosvetnem domu »Anton Gregorčič« v ŠTANDREŽU

KONCERT NARODNIH IN UMETNIH PESMI

Izvajalci: Hubert Bergant - klavir
Ludvik Ličer - tenor
Alfredo Marcossig - violina
Vabi PD »Štandrež«

nem oziru, toda zaradi prve svetovne vojne je njihovo delo počasi zamrlo. Danes je šlo skoro v pozabo.

V Kolarju je tudi dokumentacija o naši prosvetni dejavnosti na Tržaškem in Goriškem. Ta bi morala biti nekakšen obračun za preteklo delovanje in preverjanje o uspešnosti celotne dejavnosti ter obenem spodbuda za nadaljnje in vse stransko delo.

Med pesniki ima prvo mesto Mirko Mazora, ki je posvetil ves sonetni venec nek-

danjemu Breginju, svoji rojstni vasi. Koledar vsebuje tudi nekaj krajših črtic in povesti.

Takšna bi bila na splošno podoba letošnjega Kolarja, ki ga krasijo tudi lepe slike o naši dejavnosti in predvsem o življenju na Primorskem. Pravi okvir pa bo dal bralec sam, ko se bo prepiral o vedno živem našem ustvarjanju v zamejstvu, čeprav ni mogoče zanikati osebnih žrtv pri skupnem delu. Koledar je torej zbornik in dokumentacija pretekle in sedanje naše ustvarjalnosti. Zato bi ga tudi moral imeti vsak izobražen Slovenec in vsakdo, ki mu je pri srcu naše delovanje kot afirmacija naše življenjskosti na Primorskem.

J. M.

Seja SSO o sedanjem trenutku

V Jamljah se je 3. decembra sestal na redni seji glavni odbor Sveta slovenskih organizacij in razpravljal o trenutnem položaju Slovencev v Italiji s posebnim ozrom na razplet političnega življenja po Osimskem sporazumu. S tem v zvezi je svet z zadovoljstvom vzel na znanje ustanovitve komisije izvedencev, ki naj izdela predloge za globalno zakonsko zaščito slovenske narodne skupnosti. Ob tem je odbor z obžalovanjem ugotovil, da sta bila v komisijo imenovana samo dva predstavnika slovenskih organizacij na skupno 20 članov. Odbor je zadalžil predsedstvo sveta, naj protestira, ker v komisiji ni njegovega predstavnika.

Kar zadeva predvideno industrijsko cono na Krasu, je odbor SSO ponovno izrazil bojazn, da bodo, sicer v manjšem obse-

Sv. Ivan

Slovenski kulturni klub je v soboto zvečer 26. novembra pripravil v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu gostovanje delavskega društva »Svoboda« (Senčur pri Kranju), ki je nastopil s tako imenovano karavano pevec »Glas jeseni 77«.

Nastopili so namreč s 17 popevkami ob glasbeni spremljavi že na različnih krajih, nedavno tudi v Tolminu, potem 26. novembra pri nas, v petek 2. decembra v Bohinju. Pri nas je nastopilo 13 popevkarjev in popevkaric deloma z besedilom in glasbo, ki so ga sami sestavili. Med njimi je Tržačan Aldo Zerjal (popevko zložil Marjan Kravos).

Kar prijetno je bilo poslušati krepke in lepe mlade glasove, ki bi jih vsak pevovalja rad sprejel v svoj zbor. Seveda je bil marsikak zvok za kakega gosta, ki ni na posluha za moderno glasbo, prekrepek. Marsikatera popevka je bila odlična, seveda kak srčni izliv prehrupen za tradicionalno glasbo. Tudi spremljava orkestra je bila precej zlita s pesmijo.

Ker se je marsikdo bal prevelike gneče, je ostal doma. Gneče ni bilo in še nekaj mladincev bi bilo našlo prostor. Mimo današnje mladine ni mogoče iti, zato so potrebni na naših odrih tudi taki nastopi. Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« želi nastopiti še večkrat v zamejstvu. Zahvale ima zelo skromne. Če bi se ojunčila še kaka naša dvorana, se lahko obrne kar pismeno na društvenega predsednika: Miro Erzin, Beleharjeva 51, 64208 Senčur, Slovenija, Jugoslavija. - P. S.

Tri leta ansambla »Explorer 74«

8. december leta 1974: Aldo, Marko, Saško, Pipa, Pavel in Marijan prvič stopijo na oder. Na velikem bobnu je zapisano ime: EXPLORER 74. Uspeh sicer ni bil najboljši, bil pa je to začetek. Ansambel ni med najbolj popularnimi. Trudi pa se, da bi čim bolj igral in zadovoljil čim širšo publiko. Fantje požrtvovalno vadijo vsak teden. Naj tu omenim, da imajo »centralni štab« v Marijinem domu pri Sv. Ivanu.

Morda se bo kdo spomnil ansambla, če povem, da je ta nastopil letos v Kulturnem domu v Trstu na prvi reviji ansamblov REVANS 1977. Bil je to tudi eden

gu, pod pretvezo nove industrializacije ponovno razlašali slovensko zemljo in pospeševali njeno odtujitev predvsem z naseljevanjem tujih ljudi v naše kraje.

Govor je bil nadalje o bližnjih volitvah novih šolskih organov. Odbor SSO poziva slovenske starše, dijake in profesorje, da se ne udeležijo volitev v šolske okraje in v pokrajinski svet.

Na koncu je odbor SSO razpravljal še o nekaterih tekočih zadevah, tako o nerazumni odsotnosti nekaterih zborov iz Slovenije na letošnji Cecilijanki v Gorici, o prvomajskem prazniku in še o nekaterih notranjih organizacijskih zadevah.

Šport

Pokrajinsko prvenstvo mladink Acli Ronchi - Olympia 2 : 3

(15 : 11, 14 : 16, 15 : 13, 5 : 15, 3 : 15)

V soboto 3. decembra zvečer so se igralke Olympije v prvi tekmi povratnega kola spoprijele z ekipo Acli iz Ronk, ki je tokrat igrala na domačih tleh. Tekma je bila zanimiva zlasti v drugem setu, ko sta si bili ekipi enakovredni. Plave so pa pokazale večjo zbranost in si zato tudi priborile zadnji dve točki prednosti. Čeprav so dekleta v prvem setu popustila, so se v naslednjih zbrala in pokazala homogeno igro. Treba je pripomniti, da je bila celotna ekipa Olympije v odličnem razpoloženju, na igrišču pa je vladalo ohrabrujoče vzdušje, kar je pozitivno vplivalo na končni rezultat.

Za Olympijo so igrale: Silvana Perše, Tatjana Košič, Manuela Primožič, Klara Bertolini, Doriana Devetak, Manuela Flego, Lučka in Anamarija Uršič. - M. P.

najuspešnejših nastopov te skupine. Ni bil na edini nastop v tem letu. Igrali so tudi v Ricmanjih, v Barkovljah, pri Furlanu na Repentabru in seveda tudi pri Sv. Ivanu. Povsod so fante lepo sprejeli.

V treh letih delovanja se je ansambel soočil s najrazličnejšimi problemi. Od neprimernega ozvočenja, ki so ga skoraj v celoti sami prenovili in izboljšali, do izbire glasbenega programa, ki je večni problem vsakega ansambla. Najhujši od vseh pa je bil nedvomno problem zasedbe. Najprej je skupino zapustil Pavel, nato pa še Saško in Pipa. Te pa sta odlično nadomestila Stefan in Marina.

Prej sem omenil, da ansambel ni med najbolj popularnimi. Bolj je poznan njihov pevec Aldo, ki je letos nastopil kar na dveh festivalih: v Novi Gorici in v Forni Avoltri. Obakrat se je uvrstil na drugo mesto. Trenutno poje v glasbeni karavani »Glas jeseni«, ki jo organizira PD Svoboda iz Senčurja in ki se je letos ustavila tudi pri nas v Trstu. Torej kot vidite, izkušne pevec, znan celo po Sloveniji, saj je s to karavano skoraj v celoti prepoval slovensko zemljo.

Povrnilo se k ansamblu! Letos bo torej ansambel ugasnil svojo tretjo svečko. Danes je zasedba nova. Le trije člani, Aldo, Marko in Marijan trdno vztrajajo in bodo letos 18. decembra spet stopili na oder in tako proslavili svojo tretjo obletnico. Nastop bo seveda v Marijinem domu pri Sv. Ivanu in se bo začel ob 17. uri.

Ansambel bo nastopil tudi v Bazovici in sicer 11. decembra v vaški kinodvorani. Aldo, Marina, Stefan, Marko in Marijan pričakujejo, da se boste v polnem številu udeležili njihovih prihodnjih koncertov.

Mak 1

■ Jugoslovanski zunanji minister Miloš Minić se je v začetku tega tedna tri dni mudil v Španiji, kjer je bil gost španskega zunanjega ministra Marcelina Oreja, sprejela pa sta ga tudi kralj Juan Carlos I. in ministrski predsednik Suarez. Jugoslavija in Španija imata diplomatske odnose od 27. januarja letos. Naj v zvezi s Španijo še povem, da v bodoče italijanski državljani potujejo v Španijo lahko z veljavno osebnostno izkaznico, kar velja za vse države EGS.

SKPD »MIRKO FILEJ« V GORICI

vabi na

ORGELSKI KONCERT HUBERTA BERGANTA

Na sporedu so dela sodobnega francoskega skladatelja Jeana Langlais. Koncert bo v stolni cerkvi v četrtek 15. dec. ob 20.30.

Pastirček št. 3

Decembra si brez sv. Miklavža in božiča ne moremo misliti. Tudi v tretji številki »Pastirčka« se je zgodilo tako. Najprej pove duhovno misel o adventu, Janezu Krstniku in Jezusovem rojstvu »prijatelj katehet«. Nato najdemo dve božični pesmici »Otroci postavljajo jaslice« (Ljubka Sorli) in »Vidiš nebo?« (Vladimir Kos). Ivo Bolčina je uglasbil pesmico Ljubke Sorli »Jezusu naproti«. Tudi zgodnica »Nepričakovan obisk« govori o božjem Detetu.

Prijetno branje so bosenska ljudska pripovedka »Fant in devet svečnikov«, Frana Milčinskega »Kašo pihal« in nanizanka »Beli žarek«. V »Goriških sprehodih« se seznanimo z Attemsovo palačo, v literarnem kolarju pa se srečamo s Franom Milčinskim, poznavalcem zanemarljive mladine. »Kar lepo po vrsti« je posrečena zbirka poučnih misli za vse osnovnošolske razrede. Pripravlja Zora Saksida. Njena je tudi pesem »O lahkovernem listu«, medtem ko se Tomek v pesmi spominja svojega očeta. Pet članov otroškega zbora »Slovenski šopek« iz Mačkolj prikupno predstavi s svojimi dopisi ta zbor. »Janina pošta« je to pot zares obilna, tako da Jana vseh pisem niti ni mogla objaviti. Bodo pa prišli na vrsto kdaj prihodnjič. - jk

DAROVI

Ob smrti msgr. dr. Rudolfa Klinca namesto cvetja na grob: ACM Gorica 5.000; B. B. za tiskovni sklad Katol. glasa 10.000; Ester Cibej in Cargo Marica za Alojzijeve 10.000; Ivo Komjanc za Alojzijeve 25.000; Katol. knjigarna za Goriško Mohorjevo družbo 100.000; stolniški pevski zbor za Alojzijeve 15.000 lir.

Za sklad Katol. glasa: N. N., Gorica, da bi list ostal zvest svoji prvotni usmerjenosti 5.000 lir.

Družina Koshuta, Gorica daruje za Zavod sv. Družine, za Alojzijeve in za lačne po svetu po 20.000, za ACM Gorica, za cerkev sv. Ivana v Gorici in v tiskovni sklad Katol. glasa po 10.000 lir.

N. N., Oslavje: za najbolj potrebne misijonarje 150.000; N. N. za slovenske misijonarje 20.000 lir.

Ob drugi obletnici smrti moža Milke Gruđen iz Zgonika darujeta Ludvik in Oreste za domačo cerkev 20.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: družina Zerjal v spomin na pok. bratranca Lojzeta in na pok. Valerijo Lenardon po 5.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Ada Zinni ob 25-letnici smrti očeta 10.000 lir.

Za slovenske potresence v Beneški Sloveniji (v roke g. Gorkiča): Marijine sestre Čudodelne svetinje namesto cvetja na grob dr. R. Klinca 50.000; v isti namen Margareta Marin 10.000; Anica Dornik 10.000; N. N. 50.000 lir.

Za Sv. goro: N. N. 50.000; v spomin na pok. Uršulo Sancin hčerka Vilma 10.000; N. N. 5.000; ob smrti Albina Terčon sestrična Bernarda 10.000; N. N., Gorica 10.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Rupa 5.000; ob 60-letnici smrti brata Vinka daruje njegova sestra 12.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

★

Tretji abonmajski koncert letošnje glasbene sezone bo v soboto 10. decembra ob 20.30 v palači Attems v Gorici. Nastopil bo študentski oktet APZ »Tone Tomšič iz Ljubljane«.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 11. do 17. decembra 1977

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Vedri zvoki. 10.30 Miklavž v šoli. 11.05 Mladinski oder: »Sovica Oka«. 11.35 Nabožna glasba. 13.00 Ljudje pred mikrofonom. 13.20 Poslušajmo spet. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Kaku so jele naše nuonote. 10.05 Koncert. 13.15 Slovenski zbori. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 15.35 Glasbeni ping pong. 16.30 Glasba za najmlajše. 17.05 Zagrebški solisti. 18.10 Čas in družba.

Torek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 10.05 Koncert. 10.35 Dramatizirana novela. 13.15 Zborovska glasba. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 15.35 Top lestvica. 16.30 Čudoviti otroški svet. 17.05 Zagrebški solisti. 18.10 Pravorečje.

Sreda: 8.05 Tjavidan. 9.30 Z modo po svetu. 10.05 Koncert. 10.35 Ljudje in dogodki. 13.15 Slovenska ljudska glasba. 14.10 Mladina. 14.20 Kličite Trst 31065. 16.30 Otroci pojo. 17.05 Antologija Shakespearovih del.

Četrtek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Kje so moje rožice. 10.05 Koncert. 10.35 Družina v sodobni družbi. 13.15 Pevsko tekmovanje »Seghizzi«. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 15.35 Kaj je novega v diskoteki? 16.30 Odprimo knjigo pravljic. 17.05 Klavirska glasba v čitalnicah. 18.10 Položaj ženske v Italiji včeraj in danes.

Petek: 8.05 Tjavidan. 9.30 Zapisnik Jožeta Pirjevca. 10.05 Koncert. 10.35 Rojstna hiša naših velmož. 12.45 Pristopanje k deželnim oddajam. 13.15 Zbor »Štmaver« in cerkveni zbor iz Doberdoba na lanski Cecilijanki. 14.10 Mladina. 14.20 Kulturna beležnica. 16.00 Gremo v kino! 16.30 Otroški vrtljak. 17.05 Deželni skladatelji.

Sobota: 8.05 Tjavidan. 9.30 Nekoč je bilo. 10.05 Koncert. 13.15 Slovenske ljudske pesmi. 13.35 Izbor iz operet. 14.10 Mladina. 14.20 Običaji in glasba. 15.00 Tekmujte s Petrom! 16.30 Svet okoli nas. 17.05 Mi in glasba. 18.10 »Dvigalo«, drama. 18.45 Vera in naš čas.

★

OBVESTILA

Shod Marijine družbe v Gorici bo v nedeljo 11. decembra ob 16. uri v goriški stolnici. Govoril bo g. Jožko Kragelj.

V Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu bo v nedeljo 18. decembra koncert ansambla Explorer 74. Začetek ob 17. uri. Vabljeni vsi!

Društvo slov. izobražencev v Trstu vabi na slovesnost ob predstavitvi nove knjige tržaške avtorice Irene Zerjal. Večer bo v društvenih prostorih v ul. Donizetti 3 v ponedeljek 12. decembra ob 20.15. Knjigo bo predstavil prof. Pavle Merku.

V gledališču »Ristori« v Čedadu bo v nedeljo 11. decembra ob 15. uri nastopilo SSG iz Trsta s komedijo A. Negra »Bunker«. Igra je bila prirejena v beneškoslovenskem narečju.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega in nepozabnega

msgr. dr. Rudija Klinca

se iskreno zahvaljujemo goriškemu nadškofu msgr. Petru Cocolinu, koprskemu škofu msgr. dr. Janezu Jenku, ljubljanskemu pomožnemu škofu msgr. dr. Stanku Leniču, škofovemu vikarju iz Trsta msgr. dr. Lojzetu Škerlu, stolnemu kaplitju, vsem duhovnikom tostran in onstran meje, čč. sestram, govornikom, pevcem in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in na kakršen koli način počastili njegov spomin.

Družine Klince, Kristančič in Devetak

Gorica, 6. decembra 1977